

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 77 0 P 065946 22 Rev
Banjaluka, 20.04.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Tanje Bundalo, kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca G.M. iz P., koga zastupa punomoćnik K.D., advokat iz B.L. protiv tuženih C.o. d.d Lj. (u daljem tekstu prvotuženi), koga zastupa punomoćnik M.A., advokat iz B.L. i K.S. iz L. – G., (u daljem tekstu drugotuženi), radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Prijedoru broj 77 0 P 065946 20 Gž 2 od 17.12.2021. godine, na sjednici održanoj dana 20.04.2022. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se usvaja, presuda Okružnog suda u Prijedoru broj 77 0 P 065946 20 Gž 2 od 17.12.2021. godine se ukida i predmet se vraća drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Prijedoru broj 77 0 P 065946 18 P 2 od 25.02.2020. godine obavezani su tuženi da tužiocu solidarno isplate na ime naknade materijalne štete:

- iznos od 1.200,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.2013. godine pa do isplate
- iznos od 6.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.2014. godine pa do isplate
- iznos od 6.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.2015. godine pa do isplate
- iznos od 15.345,35 KM sa zakonskom zateznom kamatom kako slijedi:

-na iznos od 266,04 KM počev od 01.02.2015. godine do isplate

-na iznos od 256,00 KM počev od 01.03.2015. godine do isplate

-na iznos od 256,00 KM počev od 01.04.2015. godine do isplate

-na iznos od 256,00 KM počev od 01.05.2015. godine do isplate

-na iznos od 256,00 KM počev od 01.06.2015. godine do isplate

-na iznos od 256,00 KM počev od 01.07.2015. godine do isplate

-na iznos od 256,00 KM počev od 01.08.2015. godine do isplate

- na iznos od 243,57 KM počev od 01.08.2019. godine do isplate
- na iznos od 238,81 KM počev od 01.09.2019. godine do isplate
- na iznos od 238,81KM počev od 01.10.2019. godine do isplate

sve u roku od trideset dana, dok se tužilac odbija sa preostalim dijelom tužbenog zahtjeva do traženih 50.221,00 KM (st.1.).

Obavezani su tuženi da tužiocu na ime rente solidarno isplaćuju mjesečno iznos od 238,81 KM počev od 30.09.2019. godine pa ubuduće dok za to budu postojali zakonski uslovi sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedini mjesečni obrok počev od petog u mjesecu za prethodni mjesec do isplate i to tako što će dospjele mjesečne iznose platiti u roku od trideset dana, a nedospjele do petog u mjesecu za prethodni mjesec (st.2.).

Odbijen je tužbeni zahtjev tužioca da se tuženi obavežu da tužiocu solidarno isplate na ime naknade materijalne štete u vidu troškova liječenja paušalni iznos od 500,00 KM, na ime troškova prevoza paušalni iznos od 1.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom na ukupan iznos od 1.500,00 KM tekućom od 08.06.2012. godine kao neosnovan (st.3.).

Naloženo je tuženima da tužiocu na ime troškova parničnog postupka solidarno isplate iznos od 7.402,50 KM sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja pa do isplate u roku od trideset dana (st.4.).

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Prijedoru broj 77 0 P 065946 20 Gž 2 od 17.12.2021. godine žalba tužioca je odbijena, a žalba prvotuženog usvojena, te presuda Osnovnog suda u Prijedoru broj 77 0 P 065946 18 P 2 od 25.02.2020. godine, preinačena u pobijanom usvajajućem dijelu stavu I, II i IV izreke, tako što je tužbeni zahtjev kojim se traži da se tuženi obaveže da tužioca na ime naknade štete zbog izgubljene zarade, za period od 08.06.2012. god. do 30.09.2019. god. isplati iznos od 50.221,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 24.10.2019.god., te zahtjev za isplatu rente u vidu mjesečnog iznosa od 238,81 KM počev od 30.09.2019.god. pa ubuduće, sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedini mjesečni obrok tekućom od 5. u mjesecu za prethodni mjesec do isplate i to tako što će dospjele mjesečne iznose platiti odmah i odjednom, a nedospjele do 5. u mjesecu za prethodni mjesec, kao i troškove parničnog postupka sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja pa do isplate, o d b i j e n.

Obavezan je tužilac da prvotuženom nadoknadi troškove postupka u iznosu od 2.205,00 KM u roku od 30 dana.

Odbijen je zahtjev tužioca za naknadu troškova žalbenog postupka.

Odbijen je zahtjev prvotuženog za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu pobija tužilac, iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači, odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju prvotuženi predlaže da se revizija odbije.

Revizija je osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužioca za naknadu materijalne štete na ime izgubljene zarade za period od 08.06.2012. godine do 30.09.2019. godine u iznosu od ukupno 50.221,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 24.10.2019. godine do isplate (od čega se iznos od 30.589,35 KM odnosi na glavnica i to iznos od 15.244,00 KM za period 08.06.2012. - 01.01.2015. i iznos od 15.345,35 KM za period 01.01.2015. - 30.09.2019. godine, a iznos od 19.631,80 KM na obračunatu zakonsku zateznu kamatu na mjesečne iznose izgubljene zarade za period od 08.06.2012. godine do 30.09.2019. godine), zahtjev za isplatu rente u mjesečnom iznosu od 238,81 KM počev od 30.09.2019. godine pa ubuduće dok za to budu postojali zakonski uslovi, sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedini mjesečni obrok tekućom od 5. u mjesecu za prethodni mjesec do isplate, te na ime naknade materijalne štete u vidu troškova liječenja paušalni iznos od 500,00 KM, na ime troškova prevoza paušalni iznos od 1.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 08.06.2012.god. do isplate, kao i troškove parničnog postupka.

Na osnovu izvedenih dokaza i rezultata cjelokupnog postupka prvostepeni sud je utvrdio da se dana 08.06.2012. godine na području opštine P. dogodila saobraćajna nezgoda u kojoj su učestvovali tužilac i drugotuženi; da je pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Prijedoru broj 77 90 K 52864 13 Kps od 07.11.2013. godine drugotuženi oglašen krivim zbog krivičnog djela ugrožavanje javnog saobraćaja iz člana 210. stav 1. KZ RS, jer se, upravljajući teretnim motornim vozilom, nije zaustavio, iako je bio obavezan saobraćajnim znakom „stop“ i na taj način oduzeo prvenstva vozilu kojim je upravljao tužilac; da je vozilo kojim je upravljao drugotuženi u trenutku prouzrokovanja saobraćajne nezgode bilo kod prvotuženog osigurano od autoodgovornosti; da je u ovoj saobraćajnoj nezgodi tužilac zadobio ozljede glave, vratne kičme i desne podlaktice, koje se prema nalazu vještaka medicinske struke kvalifikuju kao teške tjelesne povrede, usljed kojih tužilac nakon povrede nije u mogućnosti obavljati bilo kakve poslove, jer je usljed zadobijenih povreda kod tužioca došlo do djelimične oduzetosti ruku i nogu, tzv. „tetra pareze“, zbog čega nije sposoban da se bavi nekim oblikom privređivanja, ali da je sposoban da obavlja osnovne životne potrebe; da je prvotuženi tužiocu u vansudskom postupku isplatio na ime naknade nematerijalne štete po osnovu pretrpljenih fizičkih bolova, pretrpljenog straha i pretrpljenih duševnih bolova zbog umanjenja životne aktivnosti iznos od ukupno 30.000,00 KM i na ime troškova liječenja i prevoza iznos od 5.238,00 KM; da je rješenjem Fonda - Filijala P. broj ... od 18.08.2015. godine tužilac ostvario pravo na srazmjernu invalidsku penziju počev od 10.12.2014. godine, nakon što mu je nalazom, ocjenom i mišljenjem Organa za vještačenje u prvom stepenu Fonda RS od 10.12.2014. godine utvrđen gubitak radne sposobnosti kao posljedica saobraćajne nezgode od 08.06.2012. godine; da iz iskaza tužioca proizlazi da je u periodu od 2009. godine pa do polovine 2012. godine odlazio sezonski na rad u H. u U. na plantaži paradajza na poljoprivrednom dobru u privatnom vlasništvu, da se radilo o radu „na crno“ bez zasnivanja radnog odnosa, u trajanju od 5 mjeseci tokom godine i to tako što je tri i po mjeseca u proljeće radio na pripremi sadnje i sadnji paradajza i mjesec i po u jesen učestvovao u branju paradajza, masline i grožđa, gdje je ostvarivao zaradu u visini od najmanje 6.000,00 KM za period cijele godine; da svjedoci B.1 i R.J. koji su i sami sezonski radili sa tužiocem, potvrđuju iskaz tužioca i oko vremena kada je bio radno angažovan na toj plantaži, načina rada, obima poslova, smještaja, dogovora sa poslodavcem oko plaćanja, visine zarade, da su bili plaćeni po 25 kuna za sat, da su imali plaćen jedan obrok, da im je poslodavac plaćao polovinu troškova smještaja, te da su prema izjavi svjedoka B.J.1 za angažman u proljetnim mjesecima i u jesen dobijali između 6.000, KM i 8.000,00 KM, dok svjedok B.J.2 navodi da su zarađivali 6.500,00 i 8.000,00 KM; da prosječna isplaćena neto plata u Republici Srpskoj za nižu stručnu spremu (koju ima tužilac) iznosi za godinu 2012. – 525,00 KM, za godinu

2013. – 509,00 KM, za godinu 2014. – 469,00 KM, za godinu 2015. - 472,00 KM, za godinu 2016. - 506,00 KM, za godinu 2017. - 574,00 KM i za godinu 2018. - 523,00 KM; da prema nalazu vještaka ekonomske struke izgubljena zarada tužioca za period 08.06.2012. godine do 01.01.2015. godine iznosi ukupno 15.244,00 KM, a u periodu 01.01.2015- 30.09.2019. godine 15.345,35 KM, što se odnosi na razliku između prosječne isplaćene neto plate u Republici Srpskoj za nižu stručnu spremu i mjesečnih iznosa isplaćenih tužiocu na ime invalidske penzije, prikazanih u tabeli nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke, što predstavlja iznos od ukupno 30.589,35 KM, te da zakonska zatezna kamata za isti period iznosi 19.631,80 KM.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je poklonio vjeru iskazu tužioca i svjedoka u kojima nije našao protivrječnosti pa ih je ocijenio logičnim, te je našao dokazanom činjenicu da je tužilac u periodu 2009. godine pa do polovine 2012. godine odlazio sezonski na rad u H., gdje je ostvarivao zaradu u visini od najmanje 6.000,00 KM za jednu kalendarsku godinu. Kako je tužilac zbog povrede izgubio zaradu koju bi po redovnom toku stvarno ostvario za 2012. godinu (za mjesec u jesen te godine), te za godine 2013. i 2014., prvostepeni sud zaključuje da je osnovan zahtjev za naknadu štete u iznosu od 1.800,00 KM za godinu 2012., te po 6.000,00 KM za 2013. i 2014. godinu i da zakonska zatezna kamata na navedene iznose počinje teći od prvog dana naredne godine.

Polazeći od toga da je tužilac ostvario pravo na invalidsku penziju počev od 10.12.2014. godine, kada je utvrđen gubitak radne sposobnosti tužioca kao posljedica povreda zadobijenih u saobraćajnoj nesreći i isti izgubio svaku mogućnost da radi i privređuje, prvostepeni sud zaključuje da tužiocu od tada pa ubuduće za određivanje naknade treba uzeti prosječnu zaradu zaposlenog u Republici Srpskoj i to istog zanimanja i stručne spreme koje ima i tužilac.

Cijeneći da iz nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke proizlazi da je prosječna isplaćena neto plata u Republici Srpskoj za nižu stručnu spremu (koju ima tužilac) za godinu 2015. - 472,00 KM, za godinu 2016. - 506,00 KM, za godinu 2017. - 574,00 KM i za godinu 2018. - 523,00 KM, te da je tužilac počev od dana 01.01.2015. godine ostvario pravo na srazmjerni dio invalidske penzije u visini od 216,00 KM, a od septembra 2016. godine ostvario pravo na penziju iz H. u visini od 38,73 KM, koja za posljednji mjesec iznosi 41,19 KM, da je vještak ekonomske struke izračunao razliku između prosječne isplaćene neto plate u Republici Srpskoj za nižu stručnu spremu i mjesečnih iznosa isplaćenih tužiocu na ime invalidske penzije za period 01.01.2015. - 30.09.2019. godine u iznosu od ukupno 15.244,00 KM, po mišljenju prvostepenog suda taj iznos odgovara izgubljenoj zaradi tužioca za period 01.01.2015. godine – 30.09.2019. godine, na koji iznos mu za svaki pojedini mjesec pripada zakonska zatezna kamata počev od prvog dana narednog mjeseca za protekli mjesec.

Po mišljenju prvostepenog suda tužiocu pripada pravo na rentu u visini razlike između prosječne plate u Republici Srpskoj za radnike sa nižom stručnom spremom i visine invalidske penzije koju prima zaključno sa danom 30.09.2019. godine kada je obavljeno vještačenje, koja iznosi mjesečno 238,81 KM, što je i dosuđeno tužiocu od 30.09.2019. godine ubuduće.

Zahtjev tužioca za naknadu štete na ime troškova prevoza u iznosu od 1.000,00 KM i troškove liječenja u visini od 500,00 KM prvostepeni sud je odbio jer smatra da nema mjesta dosuđivanju paušalnog iznosa ovih troškova iz razloga što tužilac raspolaže računima i što mu je u vansudskom postupku prvotuženi već na ime naknade troškova liječenja i prevoza isplatio novčani

iznos, a ako je tužilac imao veće troškove po tom osnovu od onih već isplaćenih to je iste morao i dokazati.

Slijedom navedenog prvostepeni sud je odlučio kao u izreci prvostepene presude pozivom na odredbe člana 186., 188. stav 1. i 195. stav 1. i 2. Zakona o obligacionim odnosima („Sl. list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/05, u daljem tekstu ZOO).

Drugostepeni sud je žalbu tužioca odbio, a žalbu prvotuženog usvojio i prvostepenu presudu preinačio kao u izreci drugostepene presude pozivom na odredbu člana 229. stav 4. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP).

Obrazložio je da je pravilno prvostepeni sud našao da je tužilac dokazao činjenice da je u periodu od februara 2009. godine pa do maja 2012. godine radio „na crno“ u RH, na poljoprivrednom dobru u U., na sadnji paradajza, branju grožđa i maslina, da je bio plaćen po 25 kuna za sat, uz plaćen jedan obrok, da mu je poslodavac plaćao polovinu troškova smještaja, da je tom prilikom ostvarivao zaradu od 6.000,00 KM do 8.000,00 KM u sezoni koja je trajala otprilike 5 mjeseci, jer to proizlazi iz iskaza tužioca saslušanog u svojstvu parnične stranke, koja je saglasna izjavama svjedoka J.B.1 i R. koji su potvrdili ove činjenice, a da tuženi, osim paušalnih prigovora da se ta činjenica morala dokazati drugim sredstvima, npr. pasošem u kom se evidentira prelazak državne granice, nije izveo ni jedan drugi dokaz kojim bi osporio tvrdnje tužioca.

Međutim, drugostepeni sud zaključuje da žalba prvotuženog osnovano prigovara da je prilikom donošenja odluke prvostepeni sud pogrešno primjenio materijalno pravo, jer je zanemario odredbu člana 189. stav 3. ZOO, kojim je propisano da se pri ocjeni visine izmakle koristi uzima u obzir dobitak koji se mogao osnovano očekivati prema redovnom toku stvari ili prema posebnim okolnostima, a čije je ostvarenje spriječeno štetnikovom radnjom ili propuštanjem.

Iako je prema činjeničnom utvrđenju prvostepenog suda, koje prihvata i drugostepeni sud, tužilac do saobraćajne nezgode radio „na crno“ u H., sezonski, po mišljenju drugostepenog suda potpuno je neizvjesno da li bi tužilac u jesen 2012. godine i sljedećih godina, pa sve do penzionisanja, radio na isti način u H., pa se ne može uzeti da je bilo realno očekivati da će tužilac i ubuduće na taj način raditi i ostvarivati zaradu u visini od 6.000,00 KM godišnje. Osim toga, iznos izgubljene zarade za period 01.01.2015. godine - 30.09.2019. godine od 15.345,35 KM je iznos koji je ekonomski vještak računao za cijelu godinu, iako je su svjedoci i tužilac naveli da su radili godišnje 5 mjeseci u prosjeku.

Iz istih razloga po mišljenju drugostepenog suda tužiocu ne pripada pravo na izgubljenu zaradu za period 08.06.2012. godine do 30.09.2019. godine, kao ni pravo na rentu od 01.10.2019. godine, pa ubuduće, a i kada bi se uzelo da je tužilac dokazao osnovanost svog tužbenog zahtjeva u tom dijelu, nije dokazao njegovu visinu, obzirom da je ekonomskim vještačenjem, kako je to vještak uradio, ta činjenica ostala neutvrđena, jer je tužilac radio na nadnicu i to „na crno“, dakle nije bio zaposlen, što nije uporedivo sa platom koju ostvaruje radnik sa nižom stručnom spremom, koju ima tužilac, ali koji je u radnom odnosu, koji parametar je vještak uzeo prilikom vještačenja.

Pobijana presuda nije pravilna.

Nije sporno da je tužilac u saobraćajnoj nezgodi koja se dogodila dana 08.06.2012. godine na području opštine P., u kojoj su učestvovali tužilac i drugotuženi, zadobio ozljede glave, vratne kičme i desne podlaktice, koje se prema nalazu vještaka medicinske struke kvalifikuju kao teške tjelesne povrede, usljed kojih tužilac nakon povrede nije u mogućnosti obavljati bilo kakve poslove, jer je usljed zadobijenih povreda kod tužioca došlo do djelimične oduzetosti ruku i nogu, tzv. „tetra pareze“, zbog čega nije sposoban da se bavi nekim oblikom privređivanja, ali da je sposoban da obavlja osnovne životne potrebe.

Pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Prijedoru broj 77 90 K 52864 13 Kps od 07.11.2013. godine drugotuženi je oglašen krivim zbog krivičnog djela ugrožavanje javnog saobraćaja jer je do nesreće došlo zbog toga što je oduzeo pravo prvenstva vozilu kojim je upravljao tužilac. Vozilo kojim je upravljao drugotuženi u trenutku prouzrokovanja saobraćajne nezgode, je bilo kod prvotuženog osigurano od autoodgovornosti zbog čega je prvotuženi tužiocu u vansudskom postupku isplatio na ime naknade nematerijalne štete po osnovu pretrpljenih fizičkih bolova, pretrpljenog straha i pretrpljenih duševnih bolova zbog umanjjenja životne aktivnosti iznos od ukupno 30.000,00 KM i na ime troškova liječenja i prevoza iznos od 5.238,00 KM.

Nije sporno da je prema rješenju Fonda Republike Srpske - Filijala P. od 18.08.2015. godine tužilac ostvario pravo na srazmjernu invalidsku penziju počev od 10.12.2014. godine, nakon što je nalazom, ocjenom i mišljenjem Organa za vještačenje u prvom stepenu Fonda Republike Srpske od 10.12.2014. godine utvrđen kod tužioca gubitak radne sposobnosti kao posljedica saobraćajne nezgode od 08.06.2012. godine.

Tužilac koji ima stručnu spremu NK radnika, u vrijeme kada se dogodila saobraćajna nezgoda nije bio zaposlen, te je tvrdio da je u periodu od februara 2009. godine pa do 2012. godine kada je došlo do nezgode, radio „na crno“ u RH, na poljoprivrednom dobru u U., na sadnji paradajza, branju grožđa i maslina, da je tom prilikom ostvarivao zaradu od 6.000,00 KM do 8.000,00 KM u sezoni koja je trajala otprilike 5 mjeseci, te da zbog nezgode nema više mogućnosti da ostvaruje bilo kakvu zaradu, zbog čega traži da mu tuženi solidarno nadoknade štetu u vidu izgubljene zarade koju je pretrpio od nastanka saobraćajne nesreće, te buduću zaradu koju je spriječen da ostvaruje.

Oštećeni kome je nanesena tjelesna povreda ili mu je zdravlje narušeno stiče pravo da od odgovornog lica zahtijeva troškove liječenja i druge potrebne troškove u vezi s tim kao i zaradu izgubljenu zbog nesposobnosti za rad za vrijeme liječenja (član 195. stav 1. ZOO). Ukoliko je oštećeni pretrpio tjelesnu povredu ili narušavanje zdravlja šteta će se dosuditi u vidu novčane rente (član 195. stav 2. ZOO).

Odredba ovog člana predstavlja posebnu odredbu o naknadi materijalne štete, tako da osnov za ostvarenje prava na naknadu zbog nesposobnosti za rad postoji samo ako tužilac dokaže da usljed pretrpljenih povreda i narušenog zdravlja ne može da ostvaruje zaradu koju je ostvarivao do povrede, odnosno zaradu koju bi ostvarivao da je zdrav i da mu nije smanjena radna sposobnost, te dokaže njenu visinu.

Saglasno odredbi člana 189. ZOO, visina izmakle koristi određuje se u novcu na osnovu novčane vrijednosti dobitka koji bi oštećeno lice ostvarilo da nije bilo štetne radnje ili propuštanja štetnika, imajući u vidu posebne subjektivne i objektivne okolnosti u kojima se oštećeno lice nalazilo. Ta visina se određuje prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke jednaka je visini utvrđenog izostalog dobitka izraženog u novcu.

U članu 189. stav 3. ZOO je predviđeno da se pri ocjeni visine izmakle koristi uzima u obzir dobitak koji se mogao osnovano očekivati prema redovnom toku stvari ili prema posebnim okolnostima, a čije je ostvarenje spriječeno štetnikovom radnjom ili propuštanjem. Iz toga proizlazi da se dobit priznaje samo ako postoji namjera sticanja. Dobit mora biti i izvjesna, što znači da u datim okolnostima mora biti sigurno da će stranka zaista steći dobit.

Pod zaradom se, u smislu odredbe člana 195. ZOO, podrazumijeva svaka imovinska korist koja se postiže radom, koju bi oštećeno lice izvjesno ostvarilo tada i ubuduće, kada se imaju u vidu sve okolnosti konkretnog slučaja. To mogu biti naprimjer primanja iz radnog odnosa (ukoliko je oštećeni u radnom odnosu), prihod od dopunskog rada, gubitak koristi od rada koji je oštećeni obavljao (samom sebi) u poljoprivrednom domaćinstvu, ili prihod ostvaren radom kod drugih lica i drugo. Za zaradu je bitno da nije stečena suprotno prinudnim propisima i moralom.

Izgubljena zarada do momenta presuđenja nema karakter rente iako je određena periodično (najčešće mjesečno) po obrocima. Ona je u suštini jednokratna naknada štete.

Renta je naknada buduće trajne štete koja će se realizovati po donošenju presude koja se dosuđuje u jednakim mjesečnim iznosima u visini izgubljene zarade u vrijeme prvostepenog presuđenja. Prilikom dosuđivanja rente sud je dužan da vodi računa o okolnostima kakvu vrstu poslova je oštećeni radio prije narušavanja zdravlja, koliki bi bili iznosi njegove zarade, o njegovom životnom dobu, kada bi ostvario pravo na starosnu penziju i drugo.

Ukoliko je pravo na invalidsku penziju (koja je u uzročno posljedičnoj vezi sa oštećenjem zdravlja) ostvareno prije nego što bi oštećeni ostvario pravo na starosnu penziju, visina rente bi se računala u visini razlike primanja po osnovu invalidske penzije i prosječne plate kvalifikacije koju oštećeni ima, a od momenta kada bi ostvario pravo na starosnu penziju samo u slučaju da postoji pozitivna razlika između iznosa starosne penzije i invalidske penzije.

Osnovano se revizijom ukazuje da je drugostepeni sud pogrešno zaključio da je neizvjesno da li bi tužilac u jesen 2012. godine i sljedećih godina, pa sve do penzionisanja, radio na isti način u H., pa da se ne može uzeti da je bilo realno očekivati da će tužilac i ubuduće na taj način raditi i ostvarivati zaradu u visini od 6.000,00 KM godišnje.

Po ocjeni ovog suda tužilac je iskazima svjedoka dokazao da je prije saobraćajne nezgode ostvarivao zaradu obavljanjem sezonskog rada, pa je kod njega postojala namjera sticanja dobiti prema redovnom toku stvari prije nezgode, te da bi zaradu na takav način ostvarivao i u budućnosti, što znači da je i očekivana dobit bila izvjesna.

Za namjeru sticanja dobiti u krajnjoj liniji nije odlučno da li bi baš u H. tužilac nastavio obavljati sezonski rad, što je vjerovatno, jer je prethodnih godina i sezona radio kod istog poslodavca, ili bi eventualno sezonski radio u drugom mjestu. Ni činjenica što je tužilac obavljao rad „na crno“, da je poslodavac propustio da ga prijavi i plaća obaveze, ne utiče na prava tužioca.

Pored toga, revizijom se osnovano ukazuje da drugostepeni sud nije dao ocjenu izvedenih dokaza, jer kao jedan od razloga za neosnovanost tužbenog zahtjeva tužioca nalazi i u tome što je iznos izgubljene zarade za period 01.01.2015. godine - 30.09.2019. godine od 15.345,35 KM vještak ekonomske struke računao za cijelu godinu, iako su svjedoci i tužilac naveli da su radili godišnje 5 mjeseci u prosjeku, te da je ukoliko je drugostepeni sud smatrao da je nalaz vještaka nepotpun (što

revident ne nalazi), trebao postupiti u smislu odredbe člana 155. stav 2. ZPP, a ne odbiti tužbeni zahtjev.

Ovakvim postupanjem drugostepeni sud je zbog pogrešnog pravnog pristupa u rješavanju ove pravne stvari propustio da utvrdi odlučne činjenice od kojih zavisi osnovanost tužbenog zahtjeva i visina naknade, kao i počinio povrede odredaba parničnog postupka iz člana 209. ZPP, u vezi sa članom 155. stav 2. ovog zakona, što je sve bilo od uticaja na pravilnost pobijane presude, iz kojih razloga je pobijana presuda ukinuta i predmet vraćen drugostepenom sudu na ponovno suđenje, primjenom odredbe člana 249. stav 1. i člana 250. stav 2. ZPP.

U ponovnom postupku drugostepeni sud će cijeneći upute i razloge koje je dao ovaj sud, pravilnom primjenom materijalnog i procesnog prava donijeti na zakonu zasnovanu odluku, za koju će dati jasne i logične razloge.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić